

Acerca de este libro

Esta es una copia digital de un libro que, durante generaciones, se ha conservado en las estanterías de una biblioteca, hasta que Google ha decidido escanearlo como parte de un proyecto que pretende que sea posible descubrir en línea libros de todo el mundo.

Ha sobrevivido tantos años como para que los derechos de autor hayan expirado y el libro pase a ser de dominio público. El que un libro sea de dominio público significa que nunca ha estado protegido por derechos de autor, o bien que el período legal de estos derechos ya ha expirado. Es posible que una misma obra sea de dominio público en unos países y, sin embargo, no lo sea en otros. Los libros de dominio público son nuestras puertas hacia el pasado, suponen un patrimonio histórico, cultural y de conocimientos que, a menudo, resulta difícil de descubrir.

Todas las anotaciones, marcas y otras señales en los márgenes que estén presentes en el volumen original aparecerán también en este archivo como testimonio del largo viaje que el libro ha recorrido desde el editor hasta la biblioteca y, finalmente, hasta usted.

Normas de uso

Google se enorgullece de poder colaborar con distintas bibliotecas para digitalizar los materiales de dominio público a fin de hacerlos accesibles a todo el mundo. Los libros de dominio público son patrimonio de todos, nosotros somos sus humildes guardianes. No obstante, se trata de un trabajo caro. Por este motivo, y para poder ofrecer este recurso, hemos tomado medidas para evitar que se produzca un abuso por parte de terceros con fines comerciales, y hemos incluido restricciones técnicas sobre las solicitudes automatizadas.

Asimismo, le pedimos que:

- + *Haga un uso exclusivamente no comercial de estos archivos* Hemos diseñado la Búsqueda de libros de Google para el uso de particulares; como tal, le pedimos que utilice estos archivos con fines personales, y no comerciales.
- + *No envíe solicitudes automatizadas* Por favor, no envíe solicitudes automatizadas de ningún tipo al sistema de Google. Si está llevando a cabo una investigación sobre traducción automática, reconocimiento óptico de caracteres u otros campos para los que resulte útil disfrutar de acceso a una gran cantidad de texto, por favor, envíenos un mensaje. Fomentamos el uso de materiales de dominio público con estos propósitos y seguro que podremos ayudarle.
- + *Conserve la atribución* La filigrana de Google que verá en todos los archivos es fundamental para informar a los usuarios sobre este proyecto y ayudarles a encontrar materiales adicionales en la Búsqueda de libros de Google. Por favor, no la elimine.
- + *Manténgase siempre dentro de la legalidad* Sea cual sea el uso que haga de estos materiales, recuerde que es responsable de asegurarse de que todo lo que hace es legal. No dé por sentado que, por el hecho de que una obra se considere de dominio público para los usuarios de los Estados Unidos, lo será también para los usuarios de otros países. La legislación sobre derechos de autor varía de un país a otro, y no podemos facilitar información sobre si está permitido un uso específico de algún libro. Por favor, no suponga que la aparición de un libro en nuestro programa significa que se puede utilizar de igual manera en todo el mundo. La responsabilidad ante la infracción de los derechos de autor puede ser muy grave.

Acerca de la Búsqueda de libros de Google

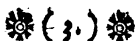
El objetivo de Google consiste en organizar información procedente de todo el mundo y hacerla accesible y útil de forma universal. El programa de Búsqueda de libros de Google ayuda a los lectores a descubrir los libros de todo el mundo a la vez que ayuda a autores y editores a llegar a nuevas audiencias. Podrá realizar búsquedas en el texto completo de este libro en la web, en la página <http://books.google.com>

JOH. HENRICI BOECLERI,
EXCERPTA
CONTROVER-
SIARVM
ILLVSTRIVM.

ARGENTORATI,
Impensis FRID. WILHEL. SCHMUCK,
M. DC. LXXX.

JOH. HENRICI BOECLERI
EXCERPTA
CONTROVERSIARVM
JLLVSTRIVM.

I.

Electio Ludouici IV. & Fride-
rici Austr.

Compta Henrici VII. Im-
peratoris morte in Italia de-
functi (Kal. Sextil. anno
1313.) post interregnum,
Electio tandem facta Fran-
cosurti d. 25. m. Octobr.
1314. In discordia Ele-

ctorum, plures Ludouicum Bauarum elege-
runt: reliqui Fridericum Austrum, qui &
Pulcher vsurpatur, fovebant. Vterque à
suis coronatus, Ludouicus, Aquisgrani; Fri-
dericus Bonnae; intestinum deinceps bellum,
diuisis Sratuum Imperij studijs, gesserunt.
Hinc controuersia publice magnis motibus

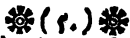
animorum armorumque agitata ; vter ex his alteri præferendus & verè pro Imperatore habendus : dum alter alterius Electionem , vt vitio factam improbat ; & quisque suos assertores habebat. Quod diffidium sententiarum , etiam in Historiam transmissum est : pro Ludouico his , alijs , pro Friderico tendentibus. Vnde etiam alij Fridericum in serie & numero Imperatorum ponunt ; & Tertium hoc nomine signant ; plures in enumeratione prætereunt ; solius Ludouici mentione factâ. Nam , quid de illorum sententiâ existimandum sit , qui neutrum pro Imperatore agnoscendum existimarunt , vltro intelligetur , si controuersie caput definitum fuerit.

Rationes dubitandi & definiendi præcipuè sumendæ sunt , 1. ex *jure Electorum & Electionis*. 2. ex *auctoritatibus , publicis priuatisque*. His accedere potest consideratio personæ *Eligende* , siue *Electæ* : si quod inde *impedimentum* videatur obijci.

Præmissâ generali *annotatione de jure Electorio* , vnde id *repetendum & declarandum*. [Vbi de A. B. tum nondum conditâ ; & de Electionis regulis ex Jure Ciuili , & Canonico petitis.]

Pro Ludouico
afferuntur , Juridica :

1. Quia à *maiore numero* , nempe à *quinque Electoribus* electus est. sicut patet ex *Instru-*

Instrumentis publicis apud Hervuartum in Ludouico Defenso Ann. 1314. à pag. 10. per seqq.
 [Jus constitutum in A. B. cap. 2. §. 4. ad quod v. *Arumai disc. 2. ad A. B. §. 15. & 16. Rümelin. ad Eand. dissert. 3. §. 8. & 9. Gerlac. Buxtorf. concl. 34. & 35.* sed ante A. B. idem dicendum, per rationes & exempla.

2. In loco debito, electus & coronatus est: Francofurti & Aquisgrani. [Non idem huic argumento robur, quod priori. v. *Limna. I. P. 2, 3, 29. & lib. 2. c. 4. n. 6. & seq.*

3. Quia denique bello etiam victor Ludouicus Fridericum ad eivrandam pretensionem pactione interpositâ adegit. secundum tenorem *Instrumenti ap. Hervuartum in Ludouico Defenso in ann. 1325. pag. 328.* [Duplex vis argumenti: quod Marte arbitro Imperium obtinuit; & quod consensu ipsius Friderici ac confessione; per conuentionem declarata.]

Pro Eodem

afferuntur *Auctoritates;*
 tum *publica*

per *Instrumenta Electionis ap. Hervuartum, & Burgundium in Ludouico lib. 1. p. 15. & seqq.*

per *Diplomata Imperatoria à Ludouico edita; quorum specimen ap. Goldastum Tom. Constitut. vn. ab anno 1315. & c. pag. 324. & c. & Jac. Pontan. Hist. Gely. l. 6. p. 194. & lib. 7. p. 223. 226. 229. & al.*

tum

rum *prinata*, vbi
Duo eximia opera

*Hervuarii Ludouicus contra Brouium
defensus, &*

Nicolai Burgundij Ludouicus Banarus.
it.

omnes illi, qui *Fridericum* omittunt in
numero Imperatorum. quorum magna co-
pia.

Contra *Ludouicum*
afferuntur; prætextu juridico :

1. *Ludouicum* habuisse 4. tantum suf-
fragatores; imo tres tantum: nam suffragium
Brandenburgiei, dolo impetratum, nullum
fuisse ipso jure. *Cuspinian. in Imperatorib. pag.*
368. & Gerard. de Roo Histor. Austr. lib. 2. pag.
84. & 85. alique. Friderico itidem tres fuisse
suffragatores. Ad hoc Resp. *Hervuarius* in an-
no 1314. c. 2. *quinarium numerum suffragato-*
rum Ludouici probando p. 6. & c. usque ad 47.
dolum legati Brandenburgici negando c. 6. p. 62.
& seqq. & c. 4. *Electorem Saxonie Friderico*
non dedisse suffragium, probando c. 4. p. 47. &
seq. *Electorem Brandenburgensem* electioni in-
terfuisse ostendendo. p. 48. & c.

2. Inter electores *Ludouici* duos fuisse
inhabites; *Saxonem* (de quo *Cuspin. in Casa-*
rib. p. 368.) & *Brandenburgensem*. propter
moram vtriusque de jure eligendi controuersiam.
Burgundius in *Ludou. p. 10.* Idem qui pag. 14.
respon-

respondet ad hanc obiect. add. *Herouart.*
pag. 90.

3. Electores non omnes adfuisse ; dum Ludouicus eligitur : quippe in discordiâ. Respond. ex *A. B. c. 1. §. 21. & c. 2. n. 6. & in Arumai ad A. B. 1. §. 33. pag. 69. Rümel. ad A. B. part. 1. dissert. 2. §. 17. & Herouart. c. 9. p. 82. Limna. ad Capitulas. Ferdin. III. p. 746, usque ad 757.*

4. Ludouicum coronatum esse à Treuirensi, ad quem jus coronandi non pertinuerit. *Historiam & controuersiam* vide ap. *Brovver. Annal. Treuir. lib. 17. p. 971. Resp. apud Burgund. p. 14.*

5. Status Imperij non omnes Ludouicum pro Imperatore agnouisse. *Cuspin. l. d. & c. Resp. 1. de facto à jure distinguendo. 2. de temporib. pacatis & bello turbatis.*

His accedit loco appendicis.

6. *Impedimentum, à persona Electâ.* Quia fidem dederat Friderico Ludouicus se pro eo nisurum. *Histor. v. ap. Albert. Argentinens. p. 119. ut & responsonem : & ap. Burgund. p. 9. & 12. [Q. Notabilis in vtramque partem.]*

Ex altera parte.

Pro Friderico.

Præter ea, quæ contra Ludouicum dicta sunt,

I. Suspensa iudicia totius Imperij, & partim addicta, usque ad captiuitatem : vnde

confici videtur, saltem Jus Ludouici definitum & certum eatenus non fuisse. Resp. est vel generalis, ex historia de schismatibus, Anticæsarib. & Antipapis; partim particularis, vt supra.

2. Auctoritas *publicorum diplomatum* de societate potentiz Imperatoriz loquentium. ap. *Cuspinian. in Austria* p. 46. & 47. & *Lambec. in Diario Cellensi* p. 258. & seqq. qui & defendit contra *Hervuari.* oppugnantem ad ann. 1325. p. 321. & seqq. adde *Ger. de Roo lib. 3. p. 95. & 96.*

3. Pontificis auctoritas pro Friderico contra Ludouicum fuit. Resp. *Hervuarius libro d. p. 117. & seqq.*

4. Historici in catalogo Imperatorum ponentes. *Cuspin. Ger. de Roo, Goltzius &c.*
Contra *Fridericum,*

præter ea, quæ dicta sunt,

1. Appellatio insequentium Imperatorum, vt Friderici III. qui aliàs *quartus* fuisset dicendus. *Blondell.* vrget, Consanguineorum iudicium. Resp. quidem *Lambecius l. d. & de Biblioth. Caf. segm. 34. p. 31.*

2. Plerorumq; Historicorum consensus omittendo in serie Imperatorum.

3. Ambitus accusatur. ap. *Auentin. Annal. Boi. 7. p. 599.*

Atque huc pertinet

Examen contrarium diplomatum, quod pro Friderico affertur apud *Cuspinian. l. d. & Lam-*

Lambecium l. d. Latine versum ab *Hervvarto* in *Ludonico ann. 1326. p. 321. & seqq.* & quod contra *Fridericum* *Idem* affert *p. 328. & seqq.*

Pro *Friderico* & priori diplomate 1. quod adhuc in *Archivo Cesar. extant*, & spectaculo offeruntur. 2. Quod *Ludouici* & *Friderici* sigilla, cum titulo *Regis Rom.* visuntur appensa. 3. Quod *Testium Nobilium*, more eius ævi adscripta *Diplomati* sunt nomina. 4. *Locus*, *annus*, *dies* notantur. 5. Quod per omnem aetatem apud omnes gentes, etiam ab omni humanitate alienas & barbaras primus honos ac prima fides publicis monumentis habetur, nec ulla causa est, quare ulli scriptura credi debeat, si his credi non possit. fatente *Hervvart. p. 6. & 7.*

Contra *Fridericum*, quod affertur 1. est sine anno. v. *Hervvart. p. 334.* 2. est ante superius *Diploma* scriptum, in arce *Transnitz.* quod inde patet, quia conditio fertur *Friderico*, si nequeat perficere reconciliationem, ut in captiuitatem redeat. (*pag. 338.*) In altero autem *Diplomate*, ut plene liberatus agit: & *Ludouicus*, ut cum plene liberato tractat. Posteriori ergo *Diplomate*, prius potuit aboleri. 3. *Locus*, ut jam dictum, discepat. *Hervvarti* diploma, in loco custodiæ; *Cuspiniani* & *Lambecij, Monachij* signatum est. Vnde, etiam si de auctoritate *Diplomatis* ap. *Hervvart.* non dubitaretur,

per illud tamen non tollitur *Concordia*

utriusque, de communiter administrando Imperio, in altero illo Diplomate perscripta.

Et hinc,

relicta *medij temporis disputatione*, hoc saltem conficeretur:

Fridericum in *Catalogo Imperatorum locum* non perdidisse; sed,

tandem *sine controuersia*,

vna cum Ludouico Imperatorem extitisse.

Ger. de Roo lib. 3. p. 95.

Annotation.

1. De fatali noxia huius controuersia.
2. De fomentis eiusdem.
3. De norma & regulâ iudicij.
4. De consuetudine Equites creandi ante praelium ap. *Auentin. lib. 7. p. 605.*
5. *Goltzj Ludouicus & Fridericus* breui annotatione percurrerantur.

II.

Ducatus Carinthia conceditur Ottoni Austriae Duci, & Fratri Alberto à Ludouico Bauaro Imperatore, anno 1331.

Cum enim Henricus Carinthiae Dux, quem Henricus Lützelburgicus regno Bohemiae, & regio nomine exuerat, 1331. mortuus esset,

set, non relicta prole mascula : Imperator Ludovicus Bauarus Ottoni Austriæ Duci, tanquam Feudum Imperij apertum confert Ducatum Carinthiæ. Contradicit Joannes Rex Bohemiæ, & filius eius Joan. Henricus, cuius vxori Margarethæ, (quæ ob repandi oris vitium vulgo Maultasch nominabatur) vnica defuncti Ducis Henrici filiæ, paternæ hæreditatis titulo deberi Ducatus videbatur. Hinc

Controuersia,

An Imperator Ludovicus, spreto Margaretha Carinthiæ jure pretense, potuerit Ducatum Ottoni Austriaco tradere ?

Præmittitur

Repetitio Historiæ, ex *Ger. de Roo Histor. Austr. lib. 3. pag. 99. & 100. Wolsf. Lazio Genealog. Austr. lib. 2. p. 226. Cuspinian. in Ludovic. Bau. Annalib. Bauar. nouissimis part. 2. lib. 3. p. 52. Münsteri Cosmographia libro 5. c. 357. pag. 1126. (vbi confunditur historia) & præsertim Megiseri Annalib. Carinth. libr. 9. c. 1. p. 258. & seqq.*

Causa Margaretha.

Margaretha suum jus his rationibus tuebatur ; vna cum foero suo :

1. Hæreditatem paternam non minus esse Ducatum Carinthiæ, quam Comitatum Tirolensem, quem Cæsar ei reliquerat.

2. Non deesse talis successionis exempla.

3. Pactis dotalibus ab Henrico Patre Mar-

Margarethæ translationem in generum factam esse. Resp. extat apud *Dubravium Histor. Bohem. lib. 21. p. 172.*

4. Merita quoque sua allegabat Rex Bohemiarum, quod quæ Cæsar neminem debuisset Filio suo præponere. In *Annalib. Bavar. part. 2. lib. 3. p. 52.*

Causa Cæsaris.

At Cæsar Ludouicus contendit

1. Muneris & Juris Imperatorij, Feuda Imperij aperta, concedere cui velit. Quod jus hoc tempore indubium fuit, postea repetitum & explicatum in *A. B. Caroli IV. cap. 7. §. 3. ad quem locum videndus Rümelin. dissert. 7. §. 11.*

2. Adstipulante Juris Feudalis auctoritate tit. 55. §. *callidis. ibi: ad dominum libere revertatur.* v. *Limna. ad Capitul. Carol. V. artic. 24. p. 270. & seq.*

3. Exempla non deerant: quomodo Rudolphus Primus de Austria inuestiuerat Filium Albertum Primum (*ap. Ger. de Roo lib. 1. p. 33.*) Ipse Ludouicus jam ante ann. 1323. vacantem Brandenburgensem Principatum & Electoratum transtulerat in filium natu maiorem. *Annal. Bavar. non. part. 2. lib. 1. p. 19.*

4. Ex utilitate Imperij hanc translationem factam esse; neque enim rectius paci & securitati publicæ consuli potuisset, quam si Austriacis Carinthia & Carniola parerent, superiorum
tem-

temporum turbis & euentibus intelligi posse.
apud *Ger. de Roo & Megiserum l. d.*

Euentus controuersia.

Stetit iudicium Cæsaris:

quamquam interueniente bello, quo Margaretha ipsa expeditionem sumsit aduersus Austrios; cuius gesta summam memorat *Megiserus Annal. Carinth. lib. 9. c. 5.*

Interuenientibus pacis amatoribus pax conuenit, & affinitatibus firmata est. v. scriptores citati & *Burgundius in Ludonico lib. 3. p. 148.*

Judicium de momentis controuersia.

Haud dubie penes Cæsarem stetit omne juris robur: & prætextum juris hæreditarij, consuetudo succedendi in Feudis Imperij masculis filijs, & agnatis, non fæminis, propitia, abstulerat.

In argumento Bohem. Reg. quarto subest confessio juris publici de aperto feudo, & jure in fidem tradendi; si spectes verba Historici. Vnde rationis suasoriae non juridicæ æstimationem subit: & quidem suasoriae talis, quæ oppositu validioris à parte Cæsaris infirmatur.

Licetque hinc intelligere: sine consensu Cæsaris illis temporibus, non licuisse de successione pactis dotalibus alijsue transigere.

Annotatio Historica

De Carinthia: *an semper fuerit Archiducatus*, vt contendit *Megiserus Annal. Carinth. lib. 6. cap. 14. § 98.*

Com

Comparatio

Similis controuersia de jure Cæsaris in vacantibus Imperij Feudis, circa Principatum & Electoratum Brandenburgicum, referente *Burgundio in Ludonico lib. 2. p. 59.*

III.

Controuersia de successione in regno Gallia; jure materno.

CUM anno 1328. Carolus IV. Pulcher, mortuus esset, Reginaque prægnans filiam posthumam Blancam peperisset, controuersia de successione agitata est, inter *Eduardum III. Anglia Regem*, cuius mater Isabella filia Philippi Pulchri Gall. Regis & Caroli IV. Pulchri & qui antecesserunt duorum Regum soror erat; & Philippum Comitem Valesium, Caroli Valesij Filium, primum sanguinis Regij Principem; trium superiorum Regum patrum.

Eduardi Angli
caussa

his rationibus nitebatur:

i. Nullam in sexu fæmineo culpam, quæ exclusionem puniendam sit. [Quomodo color huic argumento addi possit, vid. ap. *Annasum Rober-*

Robertum Rer. judicat. libr. 2. cap. 4. pag. 350.
 ☉ 351.]

2. Diuino quoque jure, filias cum filij deficiunt, hereditatem accipere. *Numerorum 27, præsertim v. 8. 9.* [Responso extat in oratione Roberti Atrebatensis apud *Paulum Æmylium in Carolo IV. p. 439. Q. an sufficiens.*] Addi potest *Job. c. ult. v. 15.*

3. Jure naturæ & gentium fæminas capaces esse hereditatis. [Resp. ap. *Paul. Æmyl. pag. 439.*

4. Matrem Eduardi, Regis filiam, sororem superiorum Regum, patrueli, eodem jure præferendam.

5. Cum præsertim nullo facto aut delicto suo exciderit suo jure :

6. Et in filium, quo non alius cognatione Regibus Galliæ propior, suum jus transferre velit, quando feminarum Imperia Galli detrectant. v. *Paul. Æmyl. in Carolo IV. pag. 438. edit. Basil. 1569.* [Resp. extat p. seq.

Philippi Valesij
causa

1. Jure ciuili Gallorum siue lege Salica fæminas à successione regni arceri.

2. Idque præiudicijs plurimis, etiam nouissimis spectatum. [Vbi filias exclusas refert. add. controuers. similem ante decem annos ap. *Paul. Æmil. p. 431.*]

3. Eduardum de jure Aquitaniæ jam bis,
 à Lon-

à Longo, & à Carolo Pulchro intestitum esse: adeoque Matrem Jfabellam & Filium Eduardum, legitimos Reges agnouisse: nullumque Jus Joannæ fuisse; quo eos scilicet alias exclusisset.

4. Philippum Valesium nouissimi regis patrualem, agnatione gentilitioque jure proximum, ad regnum vocari.

5. Grauis oratio Roberti causam Philippi agentis ap. *Amyl.* p. 439. § 440.

Judicium de controuersia.

Philippus meliore utitur jure: cui & postea Eduardus sacramentum dixit de Aquitania inuestitus. *Jean Serres Inuentaire de l'histoire de France.* siue *Joannes Serranus in Inuentario Generali Histor. Gall.* pag. 127. anno 1331. & *Paul. Amyl.* p. 444. § 445. & *Robert. Gaguin. Histor. Franc. in Philippo Valesio libr. 8.* p. 51. fac. 2.

Euentus.

Philippus quidem Rex factus; finitaque controuersia videbatur: sed occulta irarum semina (etiam ex inuestiturâ Aquitanicâ aucta,) eruperunt tandem in longissimum cruentissimumque bellum anno 1335. cœptum, quo *Eduardus nomen & insignia Regni Galliarum usurpauit.* *Francisc. Harei Annal. Brabant.* tom. 1. p. 317. add. p. 320.

Annotatio.

1. De Legis *Satica patriâ suo natali solo.* 2. *auctori-*

antiquitate, §. capite huc pertinente *Tir. 68. l. 6. Add. Limna. notit. Franc. lib. 1. cap. 8. lib. 2. cap. 3. Bodin. lib. 6. cap. 5. §. 745. Inprimis laudata Edit. & Commentar. Gothofredi Wendelini.*

1. De literis Eduardi, ad Philippum Valesium ap. *Robert. Gaguin. p. 51. fac. 2. & duello oblato. Conf. exemplum parallelum ap. Haraum anno 1341. p. 321. Diuersitas iudicij de utroque exemplo.*

IV.

Ex Historia Sæculi XIV, De Templariorum Equitum Ordine sublato.

Historia præmittenda:

1. De origine & institutione Ordinis anno 1118. 2. de abolitione, anno 1312. repetita ab *Auberto Mirao in Origin. Ord. Equestr. lib. 1. cap. 4. & 5. & Francisc. Mennen. in deliciis Ordinum Equestr. ap. Gualterium. p. 98. & seq.*

Quæstio controuersa:

An iuste hic ordo sublatus sit, nec ne? Momenta rationum in vtrâque partem collegit Limnaus Tom. I. Additionum, totius operis IVto ad lib. 6. cap. 2. num. 6, l. P. p. 38. &

70. Mariana Histor. Hispan. lib. 15. cap. 10. In
de repetenda, supplenda, explicanda.

Contra Templarios.

*Iuste damnatum & extinctum esse ordi-
nem* volunt probare:

1. Quia Clementis V. Pontificis decreto
de Consilij sententia (Viennæ enim in Gallia
habebatur) damnati sunt Templarij. Pro ju-
dice autem stat præsumtio juris.

[Hoc argumento plurimi acquieuerunt;
non ausi in dubium vocare auctoritatem judi-
cij. Fuisse tamen ab eo tempore vsque in
hunc diem, ante & post dissidium Religio-
nis, qui non recte iudicatum crederent, po-
stea liquebit. 2. Alia est quæstio de abolitio-
ne Ordinis, per extinctionem insignium & re-
dituum & commutationem generis vite; alia de
abolitione per supplicia & lanienas. Ad prio-
rem modum forte aliqua via & ratio reperiri
poterat; non item ad posteriorem. Id enim
3. impossibile est moraliter, totum aliquem
ordinem, plurimis inauditis ac indefensis, &
haud dubie innocentibus, damnare & exi-
tia adiudicare. Ipsa dubitatio Judicis, contra Ju-
dicem suspicionem generat; cum præsertim
ponatur fundamentum ad ferendam sententi-
am inutile ac inualidum: ref. Limæo ex Al-
beric l. d. adde Paul. Amyl. in Phil. Palabra
pag. 421.]

2. Regi Gallie, cuius avaritiæ & vin-
dictæ

dictæ cupiditati tribuatur Templariorum exitum, iniuriam fieri.

[Sed avaritiam ipse moriturus Rex Philippus Pulcher faretur ap. *Robert. Gaguin. lib. 7. p. 46. fac. 2.* Adde testimonia *Bodini de Rep. 5, 2, 532.* aliorumque ap. *Nascher. Gen. 44. pag. 244.* & *Albert. Argentoratens. Chron. p. 137.* & *Limna. argum. 9. per Templar. 2.* & bona Templariorum plurima ipsi cessisse, negari nequit. 3. accusatorem ordinis, & suaforem fuisse Regem illius lanienæ, quia Ordo extinctum est, ut & executorem, id quoque non dubitatur. 4. Etiam si opinione justitiæ rex fecisset, nondum conficitur, recte factum esse.]

3. Templarios crimina sui ordinis falsos esse.

[Sed i. quorundam crimina, non totius Ordinis fuerunt: pro multorum enim innocentia, res ipsa loquebatur. 2. In omni casu & ordine, aliquos esse posse & solere malos, non dubitatur: quorum impietas ceteris fraudi esse nequit: 3. Confessio illa atrocissimis tormentis extorta; spe mortis etadenda; & sæpe reuocata fuit extra tormenta, usque ad mortem. Exempla vid. ap. *Limnauni ex Villan. p. 37.* Add. *Paul. Amyl. in Philippo Pulchro p. 421.* 4. Multi sine confessione, imò sine cognitione causæ intererant. fatente *Alberto Krantzso in Vandava lib. 7. c. 47. f.*]

B 2

4. Scri-

4. Scriptores, hanc sententiam & executionem damnantes fuisse vel inimicos Gallici nominis, vel hæreticos.

[Sed hæc non dici possunt de *Nauclero*, de *Alberto Argent.* de illis, quos sequitur *Drexelius in Tribunali Christi lib. 2. c. 3. §. 2.* de *Auberto Mirao*, cuius iudicium vide *l. d. p. 12.*]

Pro Templarijs.

Pro Templarijs autem exaudiuntur illæ rationes.

1. Processus judicialis (præter ea quæ ad argumentum primum contra Templ. annotata sunt) nunquam ad liquidam notitiam deductus est: cum tamen diuersa sentientes fuissent conuincendi: in primis, quia & in Hispania XI. Episcoporum concilio (vt *Mariana* l. d. habet) & in Germaniâ Moguntiz fuerunt absoluti Templarij; & Moguntiz quidem ex commissione nouâ Pontificis. v. *Serar. rer. Mogunt. lib. 5. in Episcop. Petro pag. 850.* Accusatorum quidam scelerati & infames: Testes nihil probantes: rei, quoad summam inauditi & indefensi. Vnde Processus valde laborat.

2. Crimina vulgo jactata, siue conficta, semet ipsa destruunt: videre licet consignata ap. *Robert. Gaguin. Histor. Franc. l. d. Add. Chron. Belg. Magnum p. 269.* adde *Limn. rar. pro Templar. 11.* [Dicitur quomodo.]

3. Apo-

3. Apologia, & protestationes reorum, in iudicium deductorum non reuictæ. vid. *Paul. Amyl. & al. adde constantiam eor. ap. Limna. rat. pro Templar. 6. debilis est responsio in anteced. l. d.*

4. Diuina Nemesis siue diuinum Tribunal, contra iudices causam dedit. referente *Fulgosio lib. 1. cap. 6. p. 46. & Drexelio l. d. add. Limna. rat. pro Templar. 10. l. d.*

5. Iudicio Multorum pro martyrib. habiti ap. *Naucley. Generat. 44. p. 244.*

Iudicium de controversiâ :

Quale non ferri possit :

Quale possit ferri :

Non ferri potest

Iudicium per omnia, vt vocant, *scientificum*: non modo propter communem scientiæ talis defectum, qui, vt sunt humana variis tris & impedimentis obnoxia, plerumque in causis maioribus occurrit; sed quod *Acta Iudicialia*, ad eum modum, qui ad videndam causæ iustitiam aut iniustitiam sufficit, non sunt publicata. [Explicatum, quomodo.]

Idque intelligi debet inprimis quidem de causa vniuersa; tum etiam de causis singulorum Templatorum.

Regum quoque hac in re consilia, occulta nemo satis assequitur.

Ferri potest iudicium.

1. Quatenus moraliter certum est, totum Ordinem non potuisse jactatis criminibus infamari & damnari.

2. Præsertim supplicio capitali de ple-
risque inauditis & indefensis exacto. Nam
hæc indubia est iniustitia.

3. Cetera coniecturis debentur : quæ
in summa controversiæ potius pro Templariis
videntur occurrere.

V.

Ex Historia Caroli IV. Imperatoris

Pactum reciproca successionis inter Regiam
Bohemiam, & Archiducalem Austria fami-
liam mutuis stipulationibus contractum & re-
newatum anno 1366. 2. post Palmarum.

Exat per excerpta, apud Goldastum in
Bohemia lib. 6. cap. 18. §. 8. Integrum, in den
Denlingen pag. 149. & Schickfusij Chron. Si-
les. b. 1. p. 77.

In controversia hoc sæculo agitata, an
Regnum Bohemia hereditaria successione, an
per Electionem deservatur, qui posteriorem
sententiam tuebantur, contra hoc pactum ista
afferebant :

Contra Pactum.

1. Nullum esse, contendit *Deductio*
de

de Exclusionē Ferdinandi II. Imp. & electione Friderici-Electoris Palatini anno 1620. edita; defectu potestatis, quot Carolus IV. Imp. non potuerit Bohemos contra jura & privilegia sua, extraneis Principibus perpetuæ successionis pacto subicere.

[Sed responderi potest 1. Pars aduersa, negat in Juribus & Privilegiis Bohemiarum fuisse hoc, ne successione deferretur regnum. vid. Richarti Strein Informatio de Austriaca successione hereditaria in Regn. Bohem. adiuncta Goldast. Op. Bohemico pag. 75. & seqq. 2. Consensu procerum hoc fecit.]

2. Non potuisse Carolum plus juris in alias transferre, quam ipse habuit. Jam autem electione eum accepisse regnum non hereditaria successione.

[Resp. 1. successerat Patri, unde successione ad regnum venit. 2. Consequentia infirma est, & regula juris male applicatur.]

3. Contra utilitatem publicam Carolum fecisse hoc pacto.

[Resp. 1. hoc ipsum in questione est: 2. negatiua facilius probatur. quando successio utilior, electione, vel omnibus populis, vel certe Bohemis. 3. Utilitatis Bohemici regni studiosissimum fuisse Carolum Historici vno ore prædicant.]

4. In præiudicium Juris jam quæsitæ fecisse Carolum.

[Resp. 1. quod jus quæsitum fuerit, non potest demonstrari. 2. potest Rex cum proceribus jus pristinum mutare.]

5. Contra statum & priuilegia Regni factum esse.

[Resp. 1. assumitur semper pro probato, quod probandum est, in Regno Bohemix non fuisse successioni locum. 2. repet. responsi. ad argumentum primum.]

6. Contra confirmationem priuilegiorum, qua Bohemis sua jura confirmauit, & Capitulationem suam fecisse Carolum.

[Resp. 1. nondum probatum est, hoc inter jura Bohemica fuisse. 2. consideretur exemplum *Confirmationis 1348. In Deductionis Venlaqen p. 34. in primis 37.*]

7. Inuitos subditos non potuisse Carolum alienare; aut certè posteris tali alienatione præiudicare.

[Resp. 1. pacta reciproçæ successiõnis sunt fauorabilia; & non in Germania tantum, sed alibi etiam vsitata. vid. *Gail. Observat. lib. 2. Observ. 127. §. 1. & 2.* 2. Et quia publicæ utilitatis causa fiunt & facta præsumuntur, utique etiam posteros obligant. 3. ne subditi ad peregrinos dominos deueniant, talibus pactis potissimum solet prospici. 4. accessit consensus totius populi. vid. *Verba Diplomaticæ*

ns, ibi; mit rechtem Wissen auch Rath &c.]

8. Carolum contra constitutionem Aurez Bullæ, qua Electoratus Feuda masculina sunt, non potuisse ad sexum muliebrem transferre Bohem. hoc pacto.

[Resp. 1. Non de Bohemiam tantum agi. 2. Bohemiam qua hæreditaria est, v. obiectio in *Deductione* p. 84. (quod in *Diplom.* sæpius dicitur) peculiari jure censerì : & excipi à conditione aliorum. v. *Aur. Bul. cap. 7. §. 3.* 3. *Respons. Goldasti generalior, in Bohem. lib. 6. cap. 5. §. 2.* 4. Accessit consensus Electorum & Principum Imperii : v. *verba Diplom.* ibi : mit Wissen und Rathe/Wißen und Gunst des Heil. Röm. Reichs Churfürsten &c. vid: *Limne. ad A. B. cap. 7. Observ. 12. & seqq.* vbi etiam *Obs. 14.* de novissima Constitut. Imperii.]

9. Contra Jus publicum factum esse hoc pactum.

[Resp. possunt eadem.]

10. Consensum Electorum & Principum non esse collegialem, sed particularem, priuatum, singularem.

[Resp. 1. omnino Curiam Imperatoriam tum celebratam, ex verb. *Diplom.* 2. non reperitur vlla contradictio absentium : in re publicè nota. 3. non debent Principes eius temporis onerari suspicione, quasi

plus affectassent , quam pro jure sibi concessio.]

Ad reliquas rationes respondet *Streinius in Informatione suâ p. 91. Et seqq.*

Judicium de controversia.

1. In *Deductione* sæpius dictâ , ex generalibus & late parentibus , multas tamen exceptiones habentibus regulis , non fit bona applicatio ad casum , qui in quæstione versatur.

2. Interpellatam esse succedendi ex hoc pacto consuetudinem , negari nequit , sed facti , & temporum , fuit ista interpellatio : per instaurationem è medio sublata.

3. Comparatione institutâ , inter *Scripta Goldasto in causâ Bohemiscâ collecta* ; & partis aduersæ *Deductionem , Catholicorum sive Notorium* , aliaque scripta ; fortasse apparebit , à parte Austriaca rem serio gestam ; ab altera parte effugiâ quæsitâ.

4. Præiudicium insigne generat , Electorum & Principum quorundam consensus , *de jure causa* ; quanquam non vno modo expositus.

5. Diuisio quæstionum hîc concurrentium.

Annotatio.

De strategematibus politicis , in controversia de Regno *Electivis , & Successorivis.*

VI.

Diploma Caroli IV. Imp. de
Ocultis Judiciis, siue Tri-
bunalib. Liberis.

Exat ap. Freherum, in Libello de Ocultis
Judicijs & Goldast. Tom. ult. Constitut. pag.
343. & 344. & Pistor. Tom. 3. pag. 752.
& seq.

*Annotatio Historica ad hoc
Diploma.*

I. De varijs nominibus rei con-
cessæ.

Generaliter :

In Diplomate vocantur *Dua Libera
Sedes*, (Frey-Stuhl,) vulgariter *Vemeding*
siue *Judicia Venica*. Alias: Frey-Berichte.
[ratio appellationis quæ ?] Westphälische
Berichte [à loco primæ originis] Heimliche
Berichte, Stül-Bericht, Heimliche
Achte.

Specialiter.

Ein Frey-Stuhl / *Judicium Libera
Sedis* ab Imperatore dabatur per privilegium
Principi aut Comiti, ad certum locum re-
strictum. Is, ergo Dominus erat Liberae Se-
dis, ein Herr des Frey-Stuls.

Hic

Hic constituebatur *Judicem* i. e. Freygrauum einen Freygraffen.

Cuius Assessores dicebantur Frey-Schöffen / Stul. Genossen / Stul. Verwandren.

II. *De auctore & auctoritate huius Judicij.*

Ipsi quidem Freygrauum in omnibus suis processibus jactant Caroli Magni auctoritatem. Sed negant illud *Gryphiander de Weichbildis Saxonis cap. 57. num. 10. § 11. & Conringius de Judicij Reip. Germ. §. 40.* Interea se ab Imperatore & Imperio constitui non vane jactant, astipulante Diplomate Carolino; & Ludouici IV. & Ruperti Palatini Diplom. ap. *Freher.*

Itaque in titulis : N. ein gewehrter Richter und Freygreff des heiligen Reichs / vnd der Kayserlichen freyen Braveschafft zu &c. It. in einem offenbaren Kayserlichen Gerichte zu richten / nach Gesetze vnd altem Herkommen des grossen vnd heiligen Kayser Karls / als mir dann gebührt. 2c. It. Ich N. ein gewert Briegraue vnde Richter des Allerdurchleuchtigsten Fürsten vnd Herrn Herrn N. Röm. K. It. Wir N. von Königlichem vnd Kayserlichem Gewalt vnd Macht / gewerdiget vnd geordenteter Richter / des Heil. Röm. Reichs / vnd Freygreue 2c. Der Königlichem vnd Kayserlichen Dingstedden

Redden vnd freyen Schul der Stede &c. **Jt.**
 Ich ein gewerdich Richter des hiligen Röm.
 Reichs vnd ein gehuldet Frygraue der freyen
 Greffschapp vnd freyen Schul zu N. ic. **Jt.**
 Ich ein geordent Richter des H. Röm. Reichs
 vnd Frygraue der Hochgebornen Yrluchtigen
 Fürsten vnd Herren N.

*Hæc ex Msc. processibus
 Jud. Westphal.*

III. De loco. præcipue in den Vn-
 terlanden / Westphalia, Haffia, Comitatu
 Waldeck, Episcopatu Mündensi &c. *Di-*
ploma nominat Ascaniam & Westphalam.
 Molestiâ præcipue ad Rhenanos redun-
 dante.

IV. De apparatu iudicij. In Denun-
 tiatione & promulgatione Processus Msc. das
 ich (Freygrauus loquitur) den freyen Schul
 in N. mit Breill vnd Recht bekleidet vnd be-
 sessen hatte / gespanner Banck &c. **Jt.** Das
 ich op dissen Tage anffte des Vrydes besat
 Stad / vnde Stol den vorgenanten vryen
 Stol to N. vnder Koniges Banne gespan-
 nender Banck / in einem vryen geheg-
 den Gerichte &c. **Jt.** Das wir vff hute N.
 de Königliche Dingstat vnd freyen Schul vor
 N. geleiteter Banck besessen haben.

V. De processu. Si quis litem detulit.
 set ad sedem liberam, expressio rei nomine &
 cognomine. (*Grifflich Nam vnd Zunan.*)
 citatio-

citationes dimittebantur in loca, vbi Reus age-
 bat aut in viciniam, quibus inscriptum erat :
 Diesen Briff soll nieman lesen/ dann ein Fry-
 Schöffen. It. er seye dann ein Fry-Schöffe
 der heimlichen syen Gerichte vnd besioffen
 Achre. Hi monebantur, vt Reum iuberent
 venire, aut si possent, vi compellerent, siue
 eo mitterent. aliaz literæ ad ipsum Reum di-
 rectæ. Si alii legerent, querebantur, & ad
 causam dicendam euocabant. Partibus præ-
 sentibus licebat ex Scabinis optare aduoca-
 tos. Causa cognita, sententiam Frygravius
 mandabat alicui Scabinorum, qui auditis re-
 liquorum sententiis, pronuntiabat : Tum
 Frygravius vltimam sententiam edere rogaba-
 tur. Quo facto, is omnibus Scabinis præci-
 piebat, per iusiurandum, quo quisque tene-
 retur, vt executionem fieri curarent suspen-
 dio. Promulgatio sententiæ (Bretel-Briff)
 dimittebatur ad locum vbi Reus erat, & alia
 loca, ad Scabinos appensis sigillis.

[Frygraff. Ich stalle das Bretel an
 den R. Schöffen. ic. der nach anwifunge
 der Frygraven vnd dinglichtigen wifende
 der Rechte vnder Königs Banne. It. he-
 be Jhn dervornet na Geseze vnd Rechte der
 heimlichen Achre. It. welche (sc. Scabini)
 das Recht by Rechte is halten / dar sey dem
 vorgl. R. syn Recht von vns hangen Jhn
 an des Königs Wytten / dar is an den ehe-
 sten

sten Wort den sy antommen vnd dar to be-
quem ist / vnd en laren des nicht noch vmb
lyeff noch vmb leyh &c. sub pœna.]

Atque ita, absentes quoque Scabini ubi-
que ad executionem obligabantur, vt ipsi qui-
dem existimabant.

VI. De causis ad hoc Iudicium per-
tinentibus. Criminalia erant non ciuilia
quamquam interdum ea quoque atrecta-
bant.

[Fortidren ouer lyff vnd &c.]

VII. De Grauinibus aduersus hoc
Iudicium:

1. Quod causas sibi non permissas ad
se trahebant. *Reform. Frid. III. cap. 7.*

2. Quod nondum compellatos (in ehren
vnd recht erfordere) aut qui obtulerant sa-
factionem, curam iudice arbitrario aut com-
petente, citare & non comparentes damna-
re ausi sunt. *Exempla in Processibus pas-
sim.*

3. Quod Fryganius, Scabinos crearet
indignos &c. In *Reform. Frid.*

4. Quod Jusiurandam Scabinorum
passim sub Statibus Imperii haud raro contra-
rium videretur, juri Statutum.

VIII. Emendatio per Sigismund. Im-
perator. *Frid. III. &c.* Vt est apud *Fre-
heram libro 4.* & Protectores Executoresque
aduersus Jud. Westph. Constituti.

Quo

Quo accessere Fœdera Principum & Ci-
uitatum, pro Constitutionibus Imperatoris
aduersus Westph. Jud.

IX. *Secreta huius iudicij*, in quibus
rebus posita fuerint? Ipsi sæpe faciunt huius
rei mentionem. 1. Quando nolunt suas li-
teras aperiri & legi, nisi à consciis, von den
Wissenden. 2. In illa clausulâ, daß vor uch
als einem der freyen heimlichen Gerichte vnters-
sende nit zu vermelden ist.

Sed specificè nemo hactenus explica-
uit.

Fortasse 1. formulam quandam ex-
ercendi iudicij habuerunt, vulgo incogni-
tam; quæque sæpius ad nomina Jmpp. refe-
rebatur, cum esset potius traditione accepta.
2. Jurisiurandi, quo alligabantur, omnes
Freie Schöffen / formulam itidem arcanam:
3. vel præcipuè opinionem, quasi iudicia illa
occulta essent vniuersalia, absque respectu
omnium personarum, i. e. aduersus Status
Imperii, quos quicuis subditus accusabat apud
iplos; sine discrimine causarum &c. imò ad-
uersus ipsum Imperatorem eiusque inhibition-
es. [Errant enim, NB: literæ quibus Im-
peratoribus inhibentibus respondent, & non
opus sibi esse parere, præsumunt.] 4. Jmprimis
verò, executionis ordinem, non vno nomi-
ne notulum, & conscius tantum signifi-
caturum &c.

X. Mul-

X. *Multitudo Scabinorum*, passim existentium, absque actuali exercitio sui muneris in Liberis Sediſibus. Eorum uſus apud Judices electos, ſi citati Rei offerrent jus ap. Judicem ſponte nominatum.

XI. Priuilegia Liberarum Sedium pleniffime in Diplomate Carolino expreſſa: *quibus jure vel conſuetudine ſeu quomodoſibet ponuntur.*

XII. Sanctio Diplomatis, nominat
1. *bannum Regiam.* de quo vid. *Gryphander Weichbild. Saxon. cap. 58. n. 18. § 19.* 2. *Centum marchas auri puri i. e. 7200. aureos ſ. 9600. fl. uſuales v. Wehner. obſeruat. Pract. voc. Goldgulden.*

*De Aliorum ſcriptorum
narrationibus.*

Percurrebantur collecta *Gryphandro de Weichb. Saxon. cap. 54. § ſeqq.* cum annotatione.

Anea Silij uerba ex *Europ. c. 49.* prælecta, cum annotatione.

Et *Felicis Fabri* ex *lib. 1. cap. 7. pag. 59. § 60.*

Et *Auentin. lib. 4. p. 264.* cum exemplo *lib. 7. p. 654.*

Et *Paul. Amyl. lib. 3. p. 118.*

Et *Trithemij, ſub fin. polygraphia.*

Et *Chron. Coloniensis p. 1146.*

Errores.

C

1. Quod

1. Quod *Wesinde* dicuntur, à vet. *Wizeri* i. e. punire.
2. Quod dicuntur *Ferimeri* tanquam *despumatōres*.
3. *Erasmii* opinio, *Certos* pro *conscj* su-
mentis in *Proverb. Areopagia taciturni*.
4. Quod non cognita causa judicaue-
rint.

Judicium.

1. Simpliciter, & in quantum certa ho-
rum *Judicium* notitia non habetur, non pos-
sunt occulta *judicia* defendi. Nam videtur er-
go apologia *Chyrei* satis cauta *Chron. Saxon.*
lib. 3. p. 76.
2. Ex eo tempore, quò certior horum
judiciorum notitia prodita est, videntur adhi-
bita ad tuendam *Pacem publicam*, aduersus
grassatores; quos punire difficillimum erat sæ-
culis abhinc quinto, quarto, tertio.
3. *Fraudi* fuit *coniuuentia Imperatorum*,
quando extendere ultra *fidum pennas*, & ad
inconcessa negotia mantum porrigere cœpe-
runt.
4. *Consilia Principum* peruertit *Dema-
gogica prauitas*; aduersus *Dominos* semper
machinari solita: cui placebat, *Dominos* quo-
que suos in *Seuerum* istud *judicium* vocari
posse.
5. *Principum ipsorum*, quorum illa *Se-
des Libere* erant, aduersus alios *æmulatio*,
auxit

auxit malum : dulce illis erat , alios videre apud Tribunalia sua periclitantes , & adiri petitionibus , supplicationibus , nuntiis. Per quæ inualuit malum , vt medicinâ grauius videretur.

6. Remedia Auocationum, Rescissionum & Cassationum , Priuilegiorum aduersus illa Iudicia Concessorū , Proscriptionis, aduersus Iudices Fœderum , *de quibus supra* : Difficultas in remedijs orta i. ex potentia & auctoritate Dominorum *Sed. Lib. der Stulherren.* 2. multitudo Scabinorum. 3. iuramenta eorundem. 4. quia executio vix fieri pōterat sine bello:

7. Euentus. Defensio sui juris aduersus importunos citantes , & punitio nuntiorum effecit , vt ad extremum euanescerent hæc iudicia. & imminuto numero, paucitati in occultatione & fuga præsidium esset.

VII.

Caroli Cæs. IV. Prospera & aduersa fama.

Aduersa fama

Compendium exhibet *Lehmannus in Chronico Spirensi lib. 9. cap. 40. pag. 1784. Eccl. & Annales Bavar. nouiss. part. 2. lib. 6. p. 112. §. 117.*

[Ad singula, aliquid notandum,]

Inter aduersam & prosperam famam
potest constitui,

Medius transitus

ex *Conring. de Finib. Imp. c. 23. pag. 507. c. 24. pag. 572. &c.*

Prospera fama

Apud *Anton. Posseninum Histor. Mantuanâ lib. 4. pag. 412. Sermo funebr. Archiep. Pragense. in Bohemicis pag. 107. &c. In propriâ vitâ conscriptâ ind. p. 86. & seqq.*

Epicrisis.

1. Generalis, de fortuna Principum quoad famam. *Tac. 1. A. 9. & 10,*

2. Ambitum, & in suscipiendo Imperio, & in transferendo ad Filium, nemo excusauerit.

3. Neque dissolutos adolescentiæ mores.

4. Bona videntur præponderare: mala quædam tempori tribui debere.

VIII.

De Vicariatu Mantuano.

INter Vicarios Imperij numerari Duces Mantuz, ex *Choppino (de doman. Franciæ l. 1. t. 91. 3.) Limnanus l. P. 3, 12, 8; ex Roland.*

land. à Valle (de jur. dot. q. 3. num. 3.) Schütz-
 izius Colleg. 7. P. vol. 1. disput. 5. thes. 9. lit. B.;
 ex alijs, Buxtorf. ad A. B. conclus. 53. lit. e. re-
 ferunt. Commentar. Pij lib. 2. cap. 58.

Tria hîc potissimum quærentur :

I. An ex Diplomate Caroli IV. recte pro-
 betur hic Vicariatus ap. Anton. Possenin. Histor.
 Mantuan. lib. 4. p. 322. &c.

Fiat collatio huius Diplomatis cum Pri-
 vilegijs Sabaudicis, apud Limna. tom. addit.
 2. ad lib. 5. cap. 14. n. 4. pag. 439. & seqq.

Collectis rationibus dubitandi, inclina-
 tur in Affirm.

II. An & qualis mutatio facta à Fri-
 derico III. Aenea Silvij Histor. p. 95.

III. De sensu & Explicatione §. 4. Capi-
 tulationis Leopoldina.

IX.

Johannis I. Galliaë Regis Captiuitas.

VT cœperit, vt processerit, vt solu-
 ta sit.

I. Historia cladis & captiuitatis eius,
 apud Jo. Serranum. in Joanne. Paul. Amyl.
 lib. 9. p. 471. & seqq. ff. Pontan. Histor. Gelric.
 lib. 7. p. 269. 1356. & 1357. Hara. tom. 1. p. 334.

C 3

2. Ca-

2. Captivus quomodo habitus; ubi victoris nobilis oratio ap. *Paul. Amyl. pag. 472.* etiam in Anglia, quo abductus. est. *Jacob. Meierus annalib. Flandr. lib. 3. p. 183.*

3. Quibus conditionibus Dimissus ap. *Paul. Amyl. pag. 476. Til. p. 78. Fr. Hara, tom. 1. p. 336.*

Ubi Quaestiones:

An cessio illa victori facta valere potuisset? Vid. *Bodin. lib. 1. de rep. c. 9. n. 121. lit. D. p. 190.*

Contra Negantes *Affirmari*, potest. 1. quia Delphini & Procerum consensus adfuit.

2. Quia Galli suum Regem omnino liberare tenebantur, etiam cedendo de suo jure. [Resp. contrariae sententiae *Fernandi Vasquy Controv. Illustr. tom. 1. c. 7. n. 6.*]

3. Non sunt nova talium pactio-
rum exempla.

4. Solennitates maximae accessere.

5. Nulla pactio firma esset; si haec non debuit firma esse.

6. Prudentiae & aequitatis regulis consentaneum fuit, novissimum casum & periculum tali pactio-
ne redimere.

7. Unde nec debuerunt Ordines dis-
sistere.

Annotatio.

1. Comparatio captivitatis Francisci primi R. Galliae. Eiusque ob non servata pacta *Madriana* accu-

accusatio à Zypao facta :
 excusatio , a Blondello instituta
 in *prafat. Apologetica* , in *Francisci I. bona*
fide.

Dictum de *Bodini iudicio lib. 5. de rep. c.*
6. n. 595. p. 930. & seq.

2. An *Joannes* , & *Franciscus* teneren-
 tur in captiuitatem redire , vbi non seruari pa-
 cta placuiffet ? Negat. *Bodinus l. pred.*

Contra quem , exercitij causa affir-
 mabitur.

X.

Specimen ampliffimorum
 priuilegiorum , Regali-
 bus & juribus varijs. quæ
 Statui Imperij concessa
 vnquam ad id tempus
 sunt,

In

Diplomate Caroli IV. quod Cunoni Ar-
chiepisc. Electori Trevirensi dedit 1376. postrid.
Cal. Jun. Apud Kyriandrum, Annal. Treuir.
part. 15. p. 194.

1. Summatim civitatem, oppida, villas, castra & fortalitia Trevir. confirmatis libertatibus, decernit ad ipsam Eccles. Trevir. pertinere, cum jurisdictione meroque & mixto imperio & eorundem exercitio potestateque animadvertendi in delinquentes istorum locorum.

[Q. an his verbis, omnimoda jurisdictio, vt. recentiores loquuntur, intelligatur? Add. Ludouic. IV. concess. ap. Kyriandr. An. Tr. part. 15. p. 189.]

2. Nominatur, Proprietas & possessio perpetua certorum castrorum & munitionum cum telonio, jurisdictione, & omnibus pertinentiis.

[Q. An sub prioribus non potuerit contineri; & quid discrepet? Add. Kyriandr. l. d.]

3. Jus monetam in ciuitate Treuiri vel extra, locis domini vel districtus episcopalis signandi, & falsarias puniendi jus, non obstante, sed sublata prætensione ciuitatis Treuir. quod Episcopus in ciuitate ipsa cum illius consensu monetam cudere debeat.

[Concess. Henrici Lucelburg. ap. Kyr. A. Treu. part. 15 p. 189.]

4. Telonia super flu. Rheni & Mosella, immunitas vectigaliū pro reb. cler. cum strata eius utrobique dicta Limpade & conductus super Rhen. Ita in alijs flu. vna cum Grun-
drora.

drora. addit. clausul. derogat. adde *Kyriandr.* pag. 189.

[*Linpade, limbad, Linpfade* describ. apud *Brouver. Annal. Treuir. lib. 18. p. 1036. Via S limes, qui pretenditur utrinque à ripa.* Al. via litoralis. Refertur etiam ad riparia, & jura itineris nautici.

Grundruhr. *Brouver. naufragorum res, personas, conductus, distractiones, captiones atque omnia illa jura, quæ Grundrora vocabulo maiores comprehendunt.* Q. quomodo concessa? confer *Brouver. & Kyriandr.*

Consuet. big. eadem & *aurigarum ap. Kyriandr.*

5. *Privileg. fori; etiam contra iudicium Imperiale aut Regalem curiam.* vid. *Kyriandr.*

[Enumerantur vasalli, ministeriales (de quorum differentia, v. *Acta Lindau. pag. 602. Etc. & conf. pag. 606. de fine huius consuetudinis NB.*) *castrenses* (v. *Befold. Thef. pract. v. Burgmann.*) *ciues, oppidani, aut subditi Archiepiscopi tam Ecclesiastici quàm seculares; etiam si quis ministerialis aut Vasallus ipsius Cesar. seu Imperij foret.* Add. *Kyriandr. part. 15. p. 189.*

6. *Procedendi modus, vna citatione vtendo exemplo Imperialis Aulæ.*

7. *In feudalibus iudicijs prouocatum ad Archiepisc. sicut ipsi Archiepisc. à senten-*

cia parium appellare volentis, ad Cæsarem concessa.

8. Feudorum collatio, & vasallorum coërcitio.

[exemplum ap. *Brouver. p. 992.*]

9. Privilegium de comparitione in Curia Regia & expeditione.

[Adde *Kyr. p. 189.*]

10. Munus Archicancellariatus Gallici. [de quo v. *Limna. I. P. 3, 5. v. Kyriandr. pag. 189.*]

11. Prima vox in Comitijs Imperij & alijs tractatibus.

12. De fortalitijs non extruendis, & ecclesijs muniendis, absque consensu Archiep. adde *Kyr. p. 190.*

[NB. Ne ipsis quidem Augustis. Q. 1. an bene? 2. en validè?]

13. De excommunicatis, contumacibus Banno Imperiali innodandis. [*Kyriandr. pag. 190.*]

14. Redemptio bonorum feudorum-ue Imperij.

[Versura hïc facta; & tandem quo pervenerit, ex Capitulat. nouiss. intelligitur. add. *Kyr. p. 189.*]

15. Jus minerarum metallicarum & thesaurorum.

16. Ordinatio, constitutio, destitutio collegiorum corporumque in omnibus oppidis & locis Archiepiscopatus.

17.

17. Subditi Treuirenses non possunt alibi Pfalburgeratum indipisci, aut eiekti Archiepiscopatu, recipi. [ex Ludou. IV. priuil. Kyr. p. 190.]

18. Priuilegium belli & impensarum bellicarum,

19. Feuda vacantia ita ad Archiepiscopum Treuirensē in diæcesi veniunt, sicut in Imperio ad Cæsarem.

20. Merum & mixtum imperium in jurisdictionibus, quæ *Freyen geride* vocantur, in diæcesi. [explicatius in Ludou. IV. priuil. ap. *Kyriandr. p. 190.*]

21. Tutela vasallorum impuberum.

22. Præsentatio idoneorum à Cæsare ap. Archiepiscopum facienda, in casu collationis beneficij, Cæsari competentis.

23. Confirmatio sententiæ contra ciuitatem Treuir. ab ipso Carolo lata.

24. Confirmatio omnium iurium & priuilegiorum Archiepisc. & Eccles. vnquam concessorum: per complexum, enumeratorum.

25. Clausula derogatoria.

26. Interpretatio priuilegiorum Treuir. liberalior.

27. punitio rebellium concessa.

28. Supplentur defectus.

29. Sanctio.

Sigil.

Sigillum, A. B.

Testes. &c.

Annotatio.

1. Confirmatio sententiæ Carolinæ num. 22. notabilis. *Chron. Belg. Magn. p. 316.* Quæ sententia superiore sæculo iterum confirmata in judicio. v. *Klockij Relat. Cameral. 72. Trin contra Trin.*
2. Examen Diplom. Carolini præmissi à Kyriandro part. 15. *Annal. Treu. p. 197.*
3. An specimen sit eius liberalitatis, qua Wenceslao regnum emit? Ut putat Kyriander.

XI.

Wenceslai Imperatoris destitutio.

1. Historia repetenda ex *Cuspiniano*; *Auentino* (L. 7. pag. 645.) *Lehmann. Chron. Spir. lib. 7. cap. 72. Chron. Belgic. magn. pag. 328. Annalib. Bavar. nouiss. part. 2. lib. 7. num. 6.*
2. *Destituentes*, qui & quo jure vsq. v. §. 7. *Diplom.*
3. *Destitutionis causa*, quæ habentur in

4. *Desti-*

4. *Destitutionis Formulâ.* ap. *Goldast. tom. vn. Constit. Imp. pag. 379.*

5. An hæc *sententia* verè *Judicialis*, vt vocatur §. *ult. Diplom.*

6. An extet *Diploma Authenticum*?

[*Etsi non extaret, hoc nomine tamen, non esset in irritis ponenda.*]

7. *Eventus exauctorationis, & proximè consecuta, apud Auentin. l. d. & Anton. Possenin. Hist. Mantuan. lib. 5. p. 465. & seqq.* Atque huius loci est *Q. de Diplomatum Wenceslai post destitutionem concessis, ap. Limna. & Chifflet. in Alsat. Vindic. contra quem disputat prolixè Blondellus præfat. Apolog. XXIV. 4. & seqq. Limna. tom. 1. addition. p. 261. & tom. 2. Addition. p. 63.*

8. *Vsus, siue abusus huius exempli ap. Scriptores Juris publici:*

In probanda facultate Imperatorem destituendi;

In comparandis, quæ profus diversa sunt.

9. *Epicrisis, partitim allata.*

XII.

Baiazetis Turcarum Imp. clades. anno 1397.

1. Descriptio viri, ex *Lonicero, Hist. Turc. lib. 1. p. 12. f. b. & seqq Cuspinian. in Basaite p. 436. Archontolog Cosmic: Gothofr.*

2. Clades optime descripta *Laonico Chalcocondyla lib. 3. de reb. Turc. p. 99. & seqq. Add. Annal. Turc. Leuenclauy p. 19. & Bizarr. Histor Pers. lib. 9. cum epicrisi Lips. lib. 1. Monit. & exempl. Polit. cap. 5. mon. 6. ex. 4. Mos Turc. Imper. non ducendi legitimas vxores ab hoc casu ap. Busbeq. Ep. 1. p. 35.*

3. Judicium de statu, & mutatione rerum, per hanc cladem facta: Christianorum fortuna seu respiratio, & hanc secuta negligentia, & dimissa occasio.

XIII.

Sigismundi postea Imperatoris casus variij & mirabiles, antequam Imperator fieret.

1. Præmittitur descriptio, & dissimilitudo

litudo si cum fratre Wenceslao comparetur.
ex *Bonfinio* *de* *decad.* *3. lib. 3. pag. 407.* *Chron.*
Belg. Magn. p. 356.

2. Maria Ludouici I. Hung. Reg. Fi-
lia in captiuitate, vitam vix seruauit. *Bonfin.*
Dec. 3. lib. 1. sub. fin. & *Johan. de Thurocz*
Chron. Hung. c. 2. p. 121 add. *Lehmann. Chron.*
Spir. lib. 7. p. 77. & 78.

3. Coronam Regni Hung. sponsæ Ma-
riæ dono accepit. v. *Bonfin. Dec. 3. lib. 2. pr.*
pag. 372. & seq. & coniuratos vltus est.
Add. *controuersiam de successione pag. 374.*
& 375.

4. Vindictæ asperitas, odijs eum ma-
ximis obiecit. *Bonfin. Dec. 3. lib. 2. p. 376.*

5. Infelicissimum prælium (anuo 1396)
cum Turcis ad Nicopolim maiorem, & fi-
ga Regis periculosa. *Bonfin. Dec. 3. lib. 2. p.*
377. & 378. Joh. de Thurocz Chron. Hung. c.
8. pag. 125. Cuspin. in Sigism.

6. Captiuitas eius per coniuratos anno
1401. & mirabilis liberatio *Bonfin. Dec. 3. lib.*
2. pag. 379. & seqq. Thurocz. cap. 9. & 10.
pag. 127.

7. Coniugium miro, sed infelici fato,
mortua Mariâ, initum, cum Barbara Cilien-
si. *Bonfin. 3. lib. 2. pag. 381. & seq. Cuspinian.*
pag. 359.

8. Bellum, & æmulum Regni sine pu-
gna submouit. *Bonfin. Dec. 3. lib. 2. pag. 382. &*
seqq. Thurocz. c. 11.

9. Ad

9. Ad Imperium peruenit, contra duos alios, quibus oblatum Imperium, suo etiam suffragio adiutus, memorante *Dubranio Hist. Boh. lib. 23. p. 195. Annal. Bau. noniss. part. 2. lib. 7. §. 21. p. 138.*

[Q. An licitum? controuersa inter *Arummann* affirmantem, & *Rumelinum* negantem, ad *A. B. C. 2. § ult.*

XIV.

Joanna Puella Liberatrix Galliæ.

1. Status Galliæ miserrimus. *Jf. Pont. Histor. Getr. lib. 9. pag. 447. Paul. Amyl. in Carol. VII. p. 538. Meier. Annal. Flandr. p. 311. § 312. § 314.*

2. Opportunum auxilium tulit Joanna Lotharinga, resque egregias gessit. Apud eosd.

3. Capta ab Anglis comburitur. *Pontan. p. 455. Amyl. p. 539. Meier. 314.*

4. *Judicium hostile*, tanquam de venefica merito reiectum ab *Amylio*.

Judicium amicum, & apologia ap. *Meier. p. 316. § 317. & Harv. Annal. pag. 409. anno 1430.*

Judicium

Judicium ambiguum *Lipsij Not. ad Polit.* 1, 3, II.

5. Fama posthuma, ap. *Eosd. Jo. Capellani Pucelle d' Orleans.*

XV.

Mantuanus Princeps Joan.
Franciscus Marchio cre-
atur à Sigismundo Imp.
1432. Mantuæ.

Celebris imprimis actus

1. Ob cognitionem præviam nobilitatis ac meritorum. *Anton. Possenin. Gonzag. lib. 5. p. 638.*

2. Beneficij cumulatione incitatum. *Ibid. per singulas partes.*

3. Ipsius Inuestituræ maximam solennitatem, p. 539 & 540. & 541. *Idem per singula, cum annotationibus.*

Annotatio.

De Orationibus Reciprocis.

De Insignibus.

De Spectaculis.

De Nummis.

D

XVI.

XVI.

Ordo Equitum Aurei Velle-
ris tempore Sigismundi
Imp. institutus.

1. Ad *historiam rei* pertinentia v. apud
Mira. in Orig. Eq. lib. 2. c. 1. p. 30. &c. Franc.
Mennen. pag. 134. &c. Jacob. Meier. Annal.
Flandr. lib. 16. pag. 313. Jul. Chifletij Breuiar.
Histor. Eq. Aur. Vell. Guicciard. in descript.
Belgij. Lipina. I. P. 6, 2, 15. &c. Megiser. in
delic. Equestr.

2. Q. *Prima* : *Qui sint Capita &*
Supremi Ordinis ? Resp. *Jul. Chiflet. cap. 6.*
& Jo. Jacob. Chiflet. Lum. ad. Vindic. Histp.
13. pag. 103.

3. Q. *Secunda* : *De causis secretis hu-*
ius Ordinis instituti. Vid. Mennen. pag. 136.
Clarius : 1. *Quia* hic Ordo certæ Domui al-
ligatus ; satis apparet , nobile instrumentum
potentiæ , & occulti federis , hac ratione qua-
situm. 2. *Eventu* fauente , prærogatiua Au-
striaca supra omnes alios Equ. Ordines inua-
luit. 3. & singularis titulus fuit , bene meri-
tos aut merituros , arctissime adjungendi Au-
gustæ Domui.

4. Q.

4. Q. *Tertia: An utile sit Imperio, tales Ordines institui? siue potius; An hic Ordo profuerit proficque Imperio?*

Affirmare volentibus in promptu sunt istæ rationes: 1. Quia non minus ac præcipui Ordines alij, habet censuram & disciplinam, etiam summæ Nobilitatis. *Jul. Chiflet. c.7. § 9. Et Mennen. p. 137.*

2. Ad virtutem militarem accenduntur hac dignitate sodales, & alij, qui ambiunt Ordinem. *Jul. Chiflet. c.3. § 5. p. 15. vid. Leg. Ord. 5. ap. Limn.*

3. Quia *jurejurando* ad virtutem obligantur; etiam Reges. v. *Joan. Jacob. Chiflet. Lum. Sal. 13. pag. 302. & Jul. Chiflet. cap. 6. pag. 20.*

4. Quia Imperij interest, Domus Augustæ ornamenta quàm maximè eminere. Huius autem Ordinis æstimatio incomparabilis. *Jul. Chiflet. cap. 5.*

Negare volentes, dicent: 1. Rerum gestarum magnitudine præcellere alios Equites, ex judicio Comitum Benaventani ap. *Jul. Chiflet. c. 5. p. 14.*

2. Carolum V. non æstimasse hunc Ordinem, teste *Sandonallio* ap. *Eund. p. 15.*

3. Ab Institutione prima degenerasse, Comitiorum autoritate sublatâ v. *Jul. Chiflet. c. 6. p. 19.*

4. Abiectæ stirpis homines in Ordinem allectos dedecere hoc decus. teste *Sardonallio ap. Jul. Chiflet. c. 9. p. 25.*

5. In Imperio vix vllum eius vsum aut fructum obseruari: cum arcana Domus Augustæ, sæpe Imperij rationibus aliena sint.

Decidendi rationes, pro Affirmatiuâ, sumi possunt, partim ex resposionibus Chifletij; partim ex aliorum Regnorum exemplis; quibus non cedere, sed præpollere debet Imperium. v. Jul. Chiflet. c. 5. p. 13.

5. *Q. Quarta: An maior sit dignitas Comitum Imperij, an Equitis Aurei Velleris? de quo Besold. ap. Lynna. tom. 4. ad lib. 6, 2, 21. p. 5.*

Annotatio.

1. Specimen Comitiorum, Ordinis Equitum Aurei Velleris v. apud *Gulielm. Zenocarum in Vit. Caroli V. lib. 4. pag. 234. & seqq.*

2. Insignibus Austriacis solet circumdari torques huius Ordinis: inuento curialis elegantia.

3. Imitatur instituta huius Ordinis Ludouicus XI. R. Gall. ap. *Bodin. lib. 5. cap. 4. num. 548.*

Clades Varnensis. 1444.

1. *Historia ex Æn. Sylv. Epist. 52. & Europ. 5. & 6. Bonfin. dec. 3. lib. 6. Leunclau. Pandect. Turc. num. 116. pag. 162. Thurocz Chron. Hung. cap. 42. p. 150. &c. Phil. Callimach. lib. 3.*

2. Q. *An Pax cum Turcis facta, poterit rumpi salua fide & religione?*

Affirmatiuam Julianus Cæsarinus Cardinalis suavit:

1. Quia foedus & pax cum Turca iniri non potuit, salua fide prioris foederis cum Christianis: ergo ipso iure nullum & irritum est. *Bonfin. p. 458.*

2. Quia perfidis, fidem licet fallere. *Bonfin. p. 459.*

3. Exemplis magnorum auctorum hoc affirmari. *Ibid.*

4. Salutis publicæ causa: fidem & iuramenta rescindere licere. *Ibid.*

5. Occasionis opportunitatem non dimittendam. *Ibid.*

At *Negatiua*, verior tutiorque fuit. 1. enim, quomodo perfidis non liceat fidem frangere, v. apud *Grot. I. B. 2, 13, 16. & 3, 19, 13.*

2. Præsertim iurijurando major debetur reuerentia. Vnde & Turcæ precatio siue imprecatio ap. *Leunclau. Pandect. Turc. num. 116. p. 62.* & commune iudicium de perfidiâ Christianorum. quod obscurari nequit, subtilibus iurijurandi interpretationibus. ap *Lonicer. lib. 1. hist. Turc. p. 19.*

3. Maxima vtilitas non potest efficere rem turpem honestam.

[Distinctio vtilitatis veræ, & apparentis.]

XVIII.

Constantinopolis capta.

1. De *Chronologia* Excidiij. *Laurent. Pignor. Epist. Symbol. ep. 21. pag. 37. Crus. Annal. Sueu. lib. 7. part. 3. pag. 399.* & in *Turco-Graci* p. 53.

2. *Descriptio* Excidiij. *Laonic. Chalcond. lib. 8. Histor. Polit. in Turco-Grec. Crusii p. 10. & annot. p. 53. &c. Aen. Sylu. Europ. c. 7. & Epist. 155.*

3. *Quæstiones* circa hoc negotium memorabiles. 1. An sit certa periodus, quâ Imperia conuertuntur & euertuntur? *Occasione Annotationis Aeneæ Syluij Epist. 155. pag. 704. de Roma veteri & noua.* 2. An causæ Interitus Imperij Constantinopolitani rectè

rectè assignentur , à *Crusio in Turco-Græcia pag. 55. & 56.* 3. Causæ propiores indagandæ. c. gr. 1. *Ædificia Mehmetis Vrbi Constantinop. fatalia ap. Chalcocondyl. lib. 8. p. 251. & seq.* 2. *Naues Turcorum, catena non obstante in portum Constantinop. deductæ. pag. 255.* 3. *Justiniani Longi casus pag. 260.* 4. *Paucitas propugnantium, si cum hostium multitudine conferretur.* 5. *Postea ; vrbe amissa , ad cetera perdenda non minimum contulit Palæologorum discordia. pag. 273. v. omnino Outremanni, de Græcorum excidio lib. singul. c. 16. & 17. &c.*

4. An conditiones à Turca oblatæ potius fuerint accipiendæ , quàm casus excidij subeundus? *Chalcocond. p. 258.*

5. An capta Constantinopoli , ad Turcas aggrediendos idonea fuerint auxilia & præsidia , quæ demonstrat *Aeneas Sylvius Ep. 155. p. 707.*

XIX.

Conradi Kauffungi facinus
atrocitate & euentu mi-
rabile. an. 1455.

1. *Historia ap. An. Sylu. Europ. c. 32. pag. 424. supplenda tamen & corrigenda ex*

D 4

Fabric.

*Fabric. Origin. Saxon. lib. 7. pag. 770. Et seqq.
& Albin. Chron. Misn. tit. 21. pag. 267. Et
seqq.*

2. Q. 1. An potuerit Kauffungi fa-
cinus minui; quia duplici injuriâ multatus sit
ab Electore; *deinde*, quia literas diffidationis
miserat ex usu sæculi; *Albin. p. 266. porro*, quia
pepercerit Principib. adolescentibus *p. 172.*

2. *An fuerit verus plagiarus?* ap. *Al-
bin. p. 272.*

3. An Elector tenebatur, ei reddere
αὐτοῖς, N. v. *Alb. p. 266.*

Annotatio.

An potuerit saltua fide Kauffung. dimit-
tere *Alb. Brand. ap. Crus. A. S. lib. 7. cap. 3.
pag. 393.*

XX.

Jacobus Cypri regno admo- tus 1457.

Q. *Prima* : An vñi & legitimi Re-
gis nomine æstimandus veniat? Rationes in
vtramque partem petantur ex *Commentarijs
Pij Papa II. lib. 7. pag. 175. Et seqq. Et lib. 6.
pag. 165.*

Q. *Secunda* : An Veneti jure optimo
Regnum Cypri adepti sunt? *Crus. Ant. Sacu.
lib.*

lib. 7. part. 3. pag. 403. *Bemb. Histor. Ven. lib.*
 1. *Natal. Com. lib. 21. pag. 450. & 451. Thu-*
an. lib. 49. p. 709. Leuncl. Annal. Turc. sup-
plem. p. 67.

Q. *Tertia : De iurejurando Jacobi,*
 quod Soldano Ægyptio præstitit, in *Com-*
mentar. Pij lib. 7. p. 177.

XXI.

Ordo Equitum S. Georgij 1468. al. pon. 1470.

1. *Author* Fridericus Imperator.
2. *Causa institutionis*, aduersus Turc.
3. *Insignia*, præsertim *Crucis Rubre*.
4. *Locus*, *Millestadt*.
5. *Dotatio*. Vid. *Megis. Chron. Carinch.*
lib. 1. cap. 5. & Mennen. p. 157. Science des
Armoiries de Gelior.
6. *Judicium quorundam*. in *Msc. cozuco*.
7. *Distinctio* ab Ord. S. Georg. in *An-*
glia. de quo Mira. lib. 2. c. 3.
8. *Honor & prærogatiua* in militia. *Ger.*
de Roo lib. 5. p. 204.
9. *Error Gallici Scriptoris Moreau ap.*
Linn. 6, 2, 49.

XXII.

Bellum Friderici Imperatoris
ad Nuffiam.

1. *Causa & origo.*
2. *Apparatus.*
3. *Pugna.*
4. *Intervenientia.*
5. *Exitus.*

1. De causa vid. *Pont. Heuter. in Carolo. Jacob. Meyer. lib. 17. Annal. Flandr. ann. 1474. p. 413. vbi Q. An jure, aut prudenter factum, quod Carolus suscepit patrocinium Bauari? De caus. occulte. v. Ger. de Roo lib. 8. pag. 303.*

2. De Apparatu, Eosdem vide. add. *Jacob. Card. Papiens. Epist. 610. pag. 853. Et Bernh. Hertzog. Chron. Alsat. lib. 2. cap. 62. & 63. p. 124. &c. Ubi etiam Formula diffidationis*

3. Pugnae ap. *Meier. & al. Card. Pap. Epist. 591. p. 843.*

4. *Interven. Negotiatio pacis; tentata per Christiern. Reg. Dan. Meier. p. 414.*

Et instigatio belli, per Regem Galliae. Vbi responsio Caesaris per apologum. Ger. de Roo lib. 8. p. 307.

5. *Pacis*

5. *Pacis Conditiones ap. Meier., Roum &c. Card. Pap. Ep. 648. p. 878.*

Q. An bene fecerit Cæsar, pacem victoriæ speratæ præferens.

XXIII.

Caroli Burgundi Clades & Interitus.

1. Tres solent coniungi clades memorabiles: quarum prima apud Granfonium castrum ab Heluetiis illata 1475. (*Pont. Heuter. in Carolo & Jacob. Meier. Annat. Flandr. lib. 17. 422.*) altera ad Moratum itidem ab Heluetiis illata 1476. (*v. Jacob. Meier. lib. 17. p. 423.*) Tertia ad Nanceium. Carolo exitialis

Epitaph.

*Oppida trina tibi, Dux Carole, dira fuere,
In rebus, Grançon; grege Murten, corpore
Nanse.*

Jacob. Meier. lib. 17. p. 425. &c.) ann. 1477.
*Har. a. Annal. Brab. p. 446 &c. Comina. in
Ludou. XI. lib. 7. Crus. A. S. lib. 8. part. 3.
p. 446. & seq. Ger. de Roo lib. 8. p. 312. Ga-
guin. Hist. Franc. lib. 10.*

2. Errores Caroli, ex nimia fiducia, & & mala dispositione. Dilatio Affinitatis Germanicæ.

3. Filia

3. Filix successio. ap. *Haré. pag. 448.*
Ec. Ger. de Roo lib. 9. pr.

XXIV.

Maximilianus I. eligitur Rex Romanorum , viuente Imperatore.

1. Historia ap. *Ger. de Roo lib. 10. p.*
365. & Goldast. Polit. Imperial. pars. 1. p. 86.
Ec.
2. *Ejus Coronatio & Coniuncta. ap.*
Crus. A. Suen. pag. 473. Epist. Cardin. Pap.
pag. 878.
3. *Gratulatio Venetorum ap. Freher.*
Script. Germ. tom. 2. pag. 185.
Cum annoratis , & controuerf.

XXV.

Electio Caroli V. Impe- ratoris 1519.

1. *Historia ex Actis ap. Goldast. Polit.*
Imperial. part. 1. pag. 102. Ec. Et ; Politischen
Reichshandlungen. Sleidan. Commentar. lib.
1. Chy-

1. *Chytra. Chron. Saxon. lib. 8. pr. Strauchij exoter. dissert. 4. §. 2. p. 90.*

2. *Momenta rationum pro Carolo R. Hispan. & contra eum allata :*

Pro eo :

1. Quia potente Imperatore opus est.
2. Quia Germanus est.
3. Quia maximis ingenij dotibus & animi artibus pollet ; quæ enumerantur.
4. Præstantia maiorum.
5. Ætas matura rebus gerendis.
6. Consilia auita.
7. Vanitæcia de futuro Imperatore Carolum videntur designare.

Contra eum

1. Si detinebunt Hispaniæ , cum periculo tranquillit. Germ. custode cætentis.
2. Præsentia Cæsaris ob varias causas necessaria. Resp. In Capital. provideri poterit. &c.
3. Iratus, Hispanos adducet , cum periculo libertatis.
4. Hispani dition. Imperii in Ital. recuperatam non reddent.
5. Imperio incubare cupient. Resp. jura electionis jureiurando confirmabit.
6. Peregrinum Treuir. dixit.
7. Hispan. nar. in Germ. superbia.
8. Bellum Mediolanense surget , ne Turcis resistatur impedit.

9. *Aut*

9. *Ætas nondum satis adulta. spes non res.*

Q. De peregrinitate, & definitione Germani in viraque orat. Moguntini, & Treuirensis. v.p.211. in *Gold.Polit.Imper. Strauch. dissert. 4. p. 94.*

Q. De Lege peregrinum eligi vetante. *Strauch. dissert. 4. §.4. p.92. &c.*

Annot.

1. *Arnoldi Ferroni narratio de hac Electione, non vera. Pag. 155.*

2. Pontificis prætentio repulsa. In *Act. ap. Goldast.*

3. De ordine suffragiorum Electoralium controuersia inter *Limnaum & Carpzeuium. Addit. tom. 2. p. 12. &c.*

XXVI.

Controuersia de Electione Roman. Reg. Ferdinandi I. viuo Imperatore. 1530.

1. *Historia, apud Sleidan. lib. 7. &c. Goldast. Polit. Imperial. part. 2. Hertled. lib. 3. cap. 13. & lib. 4. cap. 9. v. Limna. in Capitul. Maximil. II. p. 488. & 489.*

2. *Statut.*

✻ (63.) ✻

2. *Status Controversa.*
3. *Rationes pro Electione facta.*
4. *Rationes contra Electionem factam.*
5. *Finis Controversia.*

Annot.

De modo & principijs, tractandi hanc
controversiam ; quoad *questionem juris.*

XXVII.

Christiæni Sueciæ & Daniæ Regis destitutio.

1. *Historia, ex Vita eius lib. 2. cap. 11.*
Loccenij Histor. Sued. lib. 5. § 9. Magn. Histor.
Gesh. lib. 24. cap. 3. Meurs. Histor. Dan. lib.
3. an. 1520. Chytra. Chron. lib. 9 pr. Nar-
ratio Anonymi, tom. Schard. 2. p. 960. Slei-
dan. lib. 4. p. 86.

2. *Momenta rationum, quibus causa*
Succorum defenditur.

Annotat.

1. *De Tyrannide, & quatenus ei resi-*
sti possit; aut, quatenus ea depelli possit.

XXVIII.

XXVIII.

Capitulatio Maximiliani II.

Q. An genuina? N.

1. Propter omiffa. *Limna, ad h. Capitulat. p. 487.*

2. Propter irreperta. *p. 489.*

3. Quia creuerunt potius, quam decreuerunt Capitulationes. hæc autem vtrâq; præcedente strictior est.

4. Particulariter : quî potuiffet omitti *artic. Carolina Capitulat. 2. § 3. § 4. § 6. § 12. § 14. 15. 16. 17. 20. 23. 26. 27. 29. 30. 33.*

Aff. 1. Quia temporibus accommodata est.

2. Quia de Maximiliano nullus talis metus.

3. Quia Cancellarij nomen adscriptum.

4. Quia cetera, etiamfi non expressa, insunt.

5. Quia publice pro tali habetur.

Annotat.

De Capitulationibus. An sint Leges publicæ? In vtramque partem.

Aff. 1. Autoritate. Carpon. in L. Reg. Germ. cap. 1. num. 1. & 5. sect. 4. num. 2. 7. & 8. & 9.

2. Quia omnes Imperii Ordines obstringunt:

3. Qui & pro se allegant.

4. Quia statum & formam Imperii potissimum describunt.

Neg. 1. Quia ab Electoribus tantum conditæ sunt.

2. Libertati Ordinum non per omnia fauent.

3. Hactenus in Corpus Juris novissimi non sunt receptæ.

XXIX.

Consultatio Regis Hispan. Philippi II. De Profectione Belgicâ. 1567.

1. *Ocasio, & magnitudo hujus consultationis. apud Stradam Decad. 1. lib. 6. p.*

3. Habitus animorum apud Confiliarios in postremâ consultatione. *Strad. p. 286. § 287.*

4. Status Consultationis. aliter formatur ap. *Strad.* aliter ap. *Hara. tom. 3. Annal. an. 1567. p. 76.*

5. Sententiæ contrariæ earumque momenta. *Hara. p. 76. § 77. Grot. Annal. lib. 1. p. 25.*

6. Regis decretum. & de eo *Thuan. lib. 4. p. 438.*

7. Euentus Consilij. vid. *Jo. Meurs. Belg. lib. 3. p. 25.*

Annot.

1. De exemplo Tiberij.

2. De exemplo Caroli V. ap. *Strad. § Grot. p. 35.*

XXX.

Causa successionis Regiæ Lusitanicæ 1580.

1. Magnitudo controuersie late factis, ex *Thuan. lib. 69. pag. 372.* ex *Conestagg. lib. 3. p. 1093.*

2. Hi-

2. Historiæ summa apud *Hara. tom. 3. pag. 322.*
3. Competitores. *Ibid. Conest. pag. 1092.*
4. Comitæ Henrici Regis adhuc viventis ap. *Thuan. l. d. v. p. 374.*
5. Momenta rationum; in singulis competitoribus describantur ex *Thuan. lib. 69.* ubertius; *Hieron. Conestaggio de coniunctione Portugall. & Castell. lib. 3. & 4. diffuse.*
6. Euentus controuersie ex Scripturis nominatis, *Conestagg. pag. 1107. &c. & lib. 4.*

XXXI

Mariæ Scotorum Reginæ supplicium 1587.

1. Descriptio personæ. apud *Camden. Elisabeth. part. 3. p. 493. Strad. dec. 2. lib. 8. p. 466. & 479.*
2. Crimina, quibus accusabatur. Ex

3. Lex, quæ in eam lata. *ap. eosd.*
Camden. p. 396. & 405. 447. 454.
4. Respons. eius. *apud eosd. prævia*
Camden. p. 448. & 450. 451. 452. 454.
456. 458., 460. 461. 462. 463. Strad. p.
472. 474. Thuan. 86. p. 157. 162.
5. Legati Galli apologia & ad eam
responsio. *Camden. p. 479. & seqq.*
6. Sententia. *Camden. 464. 472. 488.*
eiusque præmulgatio & executio. *Thuan.*
p. 169. Oratio Regin. Elisab. Camden. p. 466.
469. Thuan. p. 165.
7. Accusatio & excusatio Elisabethæ
Reginæ *ex iisd. C. p. 474. 478. 486. Thuan.*
p. 165. &c.
8. Iudicia de hoc supplicio in vtrum-
que partem; *apud eosd. p. 495.*
Add. Strad. Decad. 2. lib. 8.

XXXII.

Classis Hispanicæ, Inuincibili- lis dictæ, clades. 1588.

1. Historia ex *Camden part. 3. anno*
1588 p. 513. &c. Strada dec. 2. lib. 9. p. 542.
&c. Thuan. lib. 89.

2. Tem-

2. Tempus 5. annor. de quo vid. *Thuan. lib. 90. pr. Groz. Hist. l. 1. p. 116.*

3. Causa belli, & consilia. *Groz. pag. 117.*

4. Apparatus & sumtus classis. *Groz. p. ead. § 118. Strad. p. 542. Thuan. p. 247.*

5. Pugna. *Thuan. p. 254.*

6. Clades; eiusque causæ. *Groz. pag. 120. Camden. p. 534.*

7. Rerum Status ab vtraque parte post cladem & victoriam. *Groz. p. 124. Thuan. p. 256. Camden. p. 543.*

8. Q. De mandatis obsequendis exemplo Medicæ Sidonii agitata. vid *Groz. Hist. lib. 1. p. 119. § 132. § 133. Thuan. pag. 251. Strad. p. 548.*

XXXIII.

Literæ Rudolphi II. Imperatoris ad Fœderatas Belgij Prouincias. 1607.

I. Quo in statu tum fuerint, sc. Fer-

2. *Wilhelmi Cæs. confessio. ap. Bekam in Chron. Episc. Ultraieci. p. 65. & 77. & 102. 104. 119. & Jacob. Eyndium Chron. Zeland. lib. 2. p. 259 Chron. Belg. magna.*
3. *Objectiones refutate ab Herman. Conring. de Finib. Imper. cap. 28. pag. 742. & seqq.*
4. *Conuentio Caroli V. & Imperii Rom. Statuum 1548. ap. Eund. (p. 750. &c.) considerata, cum annotatione.*
5. *Status hodiernus, ap. Eund. p. 773. & seqq. Sententia Litinæ I. P. 119, 17. & 21.*
6. *De Epistola Grotij, super questione: An consultum sit, reuerti ad Imperium?*

FINIS.

